

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Sınıf İçi Etkinliklerine Yönelik Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri*

Student and Teacher Views on In-Class Activities Used in Teaching Turkish to Foreign Students

Mahir Kalfa** - Ferudun Ceylan***

Abstract: The use of various activities in the classroom is very important in the language teaching process. Through the activities, the active participation of the students can increase, which contributes to the acquisition of different skills. In this context, classroom activities are prepared and used in the lessons in order to develop different language skills in the language teaching process. Different classroom activities, such as creating a discussion environment, drama and brainstorming on a current topic, have positive effects on the learning atmosphere in the lessons and are very useful in teaching foreign languages. Especially in recent years, various classroom activities have been prepared and used by teachers in teaching Turkish as a foreign language, but there is no obvious evidence on which students' preferences are considered while selecting the type of activities to create and use. In addition, there is not sufficient field research on what similarities and differences exist between the preferences of students and teachers for the activities used in the classroom. Thus, this study targeted to reveal the students' and teachers' preferences towards the usage of classroom activities in teaching Turkish as a foreign language. In this context, a questionnaire was conducted to the students and teachers working in this field to identify their preferences regarding the activities done in the class. The questionnaire contained 54 questions prepared via a 6-point Likert-type scale and in addition to these questions open-ended questions were asked to find out their views in detail about the activities in the survey. After this process, the answers of the participants were examined through using t-tests in SPSS program. According to the findings, 17 of 54 classroom activities showed significant mismatch. In spite of the discrepancy, there is an agreement in general between the activities that the students want to do in the classroom and the activities done by the teachers.

* Bu makale "Yabancılar Türkçe Öğretiminde Uygulanan Sınıf İçi Etkinliklerine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü,
Assoc. Prof. Dr., Hacettepe University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education

ORCID 0000-0002-5986-1206

mahirkalfa@hotmail.com

*** Öğr., Gör., Türk Hava Kurumu Üniversitesi, Yabancı Diller Bölümü

Instructor, The University of Turkish Aeronautical Association, Foreign Languages Department

ORCID 0000-0001-9556-0200

ferudunceylan43@gmail.com

Cite as/ Atıf: Kalfa M. & Ceylan, F. (2020). Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan sınıf içi etkinliklerine yönelik öğrenci ve öğretmen görüşleri, *Turkish Studies - Education*, 15(1), 199-218.
<https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.40528>

Received/Geliş: 12 January/Ocak 2020

Accepted/Kabul: 25 February/Şubat 2020

Copyright © INTAC LTD, Turkey

Checked by plagiarism software

Published/Yayın: 29 February/Şubat 2020

CC BY-NC 4.0

Structured Abstract: Introduction: There is a point that should not be ignored in the process of creating and implementing classroom activities in language teaching. The inclusion of the views of not only teachers but also the students who will carry out the activities into preparing the activities has significant effects on the progress of the language teaching process more effectively. In conclusion, it is noteworthy that there is a harmony between the opinions of the students about the classroom activities and the preferences of the teachers in order to carry out the language education process more effectively and successfully and to achieve the determined goals.

Purpose and Importance of Research

The aim of this research is to reveal the similarities and differences by taking the opinions of students and teachers on various classroom activities in teaching Turkish as a foreign language. In this way, more fun, educational and effective activities can be created and avoided activities that do not interest the students and students can take a more active role in language learning.

Research Problem

According to the findings of many studies, there is a mismatch between the preferences of students and teachers about classroom activities in foreign language teaching. Significant mismatch between the preferences of students and teachers may lead to a gradual decrease in participation in the language learning process and a reduction in the success of language teaching. In order to minimize the problems caused by these mismatch, in this study, students' and teachers' opinions on the activities used in teaching Turkish as a foreign language were taken and the degree of harmony and differences between these opinions were examined. As a result, the problem of the research consists of the opinions of the students and the teachers on the classroom activities in teaching Turkish as a foreign language.

In this context, the research questions of this study are:

1. What are the students' views on the class activities used in Turkish as a foreign language?
2. What are the opinions of teachers about classroom activities used in Turkish lessons as a foreign language and how often do they use them in daily lessons?
3. Are there similarities and differences between teachers' and students' views on classroom activities commonly used in the courses of Turkish as a foreign language?

Researches on Teacher and Student Opinions about Classroom Activities

One of the important points in the process of preparing and implementing classroom activities in foreign language teaching is to know the opinions of students and teachers about classroom activities and to reveal the similarities and differences between the views of these two sides. Research on this issue is important to understand the opinions about which factors are useful or preventive in foreign language learning.

According to the findings of Peacock's (1998) study, while students preferred classroom activities related to "traditional" approach that emphasized grammar, vocabulary and error correction, teachers stated that they preferred "communicative" approach which included students' participation in paired and group works. He also stated that the mismatch in teachers' and students' preferences for classroom activities may lead to a decrease in students' confidence in the language learning process, a reluctance to participate in class activities, and frustration.

According to the results of Hanh (2005), the most important differences emerged in writing activities, especially writing studies in pairs or groups. Teachers stated that writing in pairs or groups supports interaction and sharing of ideas. On the other hand, students stated that collaborative writing works lower efficiency as different ideas put forward by the group members lead to distraction and inability to focus during the planning and organization process.

Sanchez (2017), with the findings of his research, revealed that there was a significant difference between students' preference of activities and teachers' frequently used activities. Although the students did not prefer speaking activities, the teachers considered that their students needed more speaking activities to improve their communication skills.

As a result, in most of the researches in this field, it was found that there were inconsistencies between the opinions and preferences of the students regarding the classroom activities and the preferences of the teachers. As a reason for this situation, it can be shown that both sides have their own ideas and expectations about foreign language learning and teaching which may be very different from other individuals. Therefore, teachers need to be aware of students' expectations, preferences, and learning needs and provide students with opportunities to express their views.

Method

In this study, students' perceptions of satisfaction and preferences of teachers towards various classroom activities were investigated.

Population and sample of the research

The universe of this research consisted of the foreign students studying Turkish in the centers of teaching Turkish in Turkey and serving teachers in the centers. The sample consisted of 120 foreign students at the level of B2 and C1 and a total of 20 teachers at Gazi University TÖMER and Yıldırım Beyazıt University DİLMER.

Instruments

In this research, mixed method approach was used and quantitative and qualitative questions were formed for the survey. The questionnaire was divided into two parts: The first part consists of 54 activity items prepared by using a six-point Likert scale to examine the preferences of students and teachers on various classroom activities. The students were asked how much they liked to do 54 classroom activities in the classroom. Teachers were asked how often they had the same activities done in the classroom.

The second part consists of open-ended questions to obtain students' and teachers' perspectives on classroom activities. In the qualitative section, students and teachers were asked to select 3 favorite activities and 3 activities they dislike and give the reasons for their choice to investigate the reasons for the choices in detail.

Findings and Discussion

Comparison of Student and Teacher Preferences for Classroom Activities

When the 10 most preferred activities by students and teachers are compared, the two activities are matched and 6 of the 10 most unpreferred activities are matched. Based on these findings, it can be stated that teachers prefer some activities less than other activities like their students, they have more awareness about their classroom activities that the students do not like and they do not have these activities done in the classroom. On the other hand, there is a significant conflict between the two sides on the 10 most preferred activities. While students mostly like communication-oriented activities that will improve their speaking skills, teachers use more non-communicative writing activities. Unlike teachers, there is no activity on writing skills in the top 10 preferences of students.

Also, the average scores were calculated by considering each activity item in the questionnaire in terms of language skills for both students and teachers. According to the results, students and teachers have similar averages in grammar, listening, speaking, reading, vocabulary activities and other activities. There is only a significant difference between the means of writing activities.

In addition, when the responses of students and teachers on 54 classroom activities were examined and compared individually, it was found that there were significant differences between the mean values of the preferences of 17 activities. Based on this data, it can be said that there is a 34% inconsistency between the preferences of students and teachers, and 66% match. In particular, there are inconsistencies between the two groups in terms of preferred activities in the first place. However, in spite of these discrepancies, it is understood that in general, teachers try to use the activities preferred by their students in the lessons.

Conclusion and Suggestions

As a result, it can be said that students' and teachers' preferences may be different in the use of various classroom activities in the lessons and that students focus on activities concentrating on the daily or personal communication context rather than the academic context and which will contribute to the development of communicative skills. However, students may not be aware of the extent to which the

activities they perform in the classroom can help them improve their language learning skills (Deniz, 2015). In this case, if the teacher explains to the students what kind of gains that an activity provides before the start of the activity, the students will be more aware of the aims and achievements of the activities. In this way, more successful and permanent learning can occur in the language learning process.

Teachers should not act solely on their intuition when preparing various activities. As Cray and Currie (1996) suggested, teachers can make the process of foreign language learning and teaching more efficient by making plans with their students, not on behalf of their students, in the process of language learning and teaching. This will increase the motivation of both sides.

In addition, all skills need to be included in this process to handle the foreign language teaching and learning efficiently. According to Harmer (2007), productive skills (writing and speaking) and perceptive skills (reading and listening) are inseparable because one skill supports the other skill in different ways. In this way, the possibility of reaching students with different learning characteristics increases and the activities can be diversified and many gains can be achieved.

Keywords: Foreign Language Teaching, Teaching Turkish as a Foreign Language, Teaching Turkish to Foreigners, In-Class Activities, Views of Students and Teachers

Öz: Çeşitli etkinliklerin sınıfta kullanımı, dil öğretimi sürecinde oldukça önemlidir. Etkinlikler sayesinde öğrencilerin aktif katılımları artarak farklı becerilere dair kazanımlarında önemli katkı sağlayabilir. Bu bağlamdan hareketle, sınıf etkinlikleri, dil öğretimi sürecinde farklı dil becerilerinin geliştirilmesi amacıyla hazırlanmakta ve derslerde uygulanmaktadır. Güncel konularla ilgili tartışma ortamı oluşturma, drama ve beyin fırtınası gibi birbirinden farklı etkinlikler derslerdeki öğrenme atmosferi üzerinde olumlu etkiler oluşturarak yabancı dil öğretimi konusunda oldukça yararlı olmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de çeşitli sınıf etkinlikleri öğretmenler tarafından hazırlanmakta ve kullanılmaktadır fakat sınıfta ne tür etkinliklerin oluşturulup kullanılacağı konusunda seçim yapılırken öğrencilerin tercihlerinin ne derecede dikkate alındığına dair net bulgular mevcut değildir. Ayrıca, öğrencilerin ve öğretmenlerin sınıf içinde kullanılan etkinliklere yönelik tercihleri arasında ne tür benzerliklerin ve farklılıkların olduğuna dair yeterli alan araştırması da mevcut değildir. Bu sebeple, bu araştırma yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sınıf içi etkinliklerinin kullanımına yönelik öğrencilerin ve öğretmenlerin tercihlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu kapsamda, bu alanda eğitim gören öğrencilere ve görev yapan öğretmenlere sınıf içinde yapılan etkinliklere ilişkin tercihlerinin belirlenmesi için bir anket uygulanmıştır. Bu anket 6'lı Likert tipi ölçekle hazırlanmış 54 sorudan oluşmakta ve bu sorulara ilaveten katılımcılara anketteki etkinliklere ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla açık uçlu sorular sorulmuştur. Anket aşamasından sonra, katılımcıların yanıtlarının analizi SPSS programında t-testlerle yapılarak her bir sınıf etkinliğine dair tercihler karşılaştırılmış ve öğrenci-öğretmen tercihleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklara ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır. Bulgulara göre, çalışmada belirlenen 54 sınıf içi etkinliğinden 17'sinde anlamlı derecede uyumsuzluk olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan, geri kalan etkinlikler incelendiğinde sınıf içinde öğrencilerin yapmayı istediği etkinlikler ile öğretmenlerin kullandığı etkinlikler arasında genel anlamda bir uyum olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Öğretimi, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Yabancılar Türkçe Öğretimi, Sınıf İçi Etkinlikleri, Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri.

Giriş

Sadece bilgi aktarımı bir dil öğretiminde odak noktası haline getirildiği ve dil öğrenimine ait temel becerilerin göz önüne alınmadığı durumlarda iletişime dayalı bir öğretim gerçekleşmemekte ve dil öğretimi sonunda elde edilmesi planlanan amaçlara ulaşmak oldukça zor hale gelmektedir. Bu nedenden ötürü bir öğretmenin derse girerken beraberinde dil öğretimi konusunda yeterli materyali sınıfa getirmesi ve uygun yöntemleri kullanması önemlidir ve dil öğrenimi sürecindeki verimliliği ve kalıcılığı artırmaktadır (Tarcan, 2004). Bu bağlamda, dil öğrenme sürecinde kalıcı bir öğrenmenin gerçekleştirilebilmesi için uygun sınıf içi etkinliklerinin kullanılması büyük önem arz etmektedir. Sınıf içi etkinlikleri, öğrencilerin seviyelerine uygun

olarak öğretmenlerin kendileri tarafından oluşturulan veya çeşitli mateyallerden uyarlanan uygulamaları kapsadığı gibi ders kitaplarında var olan etkinlikleri de içinde barındırmaktadır. Öğretmenler, sınıflarında öğrencilerinin profillerine ve sahip oldukları şartlara göre en ideal sınıf içi etkinliklerini uygulayabilirler. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de, önceden belirlenen kazanımların elde edilebilmesi ve öğrencilerin çeşitli dil becerilerinin geliştirilmesi için en uygun sınıf etkinlikleri oluşturulabilir ve bu etkinlikler öğrencilerin en aktif olacağı şekilde derslerde uygulanabilir.

Dil öğretimi kapsamında sınıf içi etkinliklerin oluşturulması ve sınıfta yaptırılması sürecinde göz önünde bulundurulması gereken önemli bir husus bulunmaktadır. Etkinlikler hazırlanırken yalnızca öğretmenlerin değil aynı zamanda etkinlikleri yapacak öğrencilerin görüşlerinin de bu sürece dâhil olması, dil öğretimi sürecinin daha etkili şekilde ilerlemesinde önemli etkiler meydana getirmektedir. Sonuç olarak, dil eğitimi sürecinin daha etkili ve başarılı şekilde yürütülmesi ve belirlenen hedeflerin elde edilebilmesi için sınıf içi etkinliklerine dair öğrencilerin ve öğretmenlerin tercihleri arasında bir uyumun olması kayda değer bir öneme sahiptir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konusunda derslerde yapılan çeşitli sınıf içi etkinliklerine yönelik öğrencilerin ve öğretmenlerin görüşleri alınarak aradaki benzerlikler ile farklılıkların ortaya konulması ve bu sayede, daha başarılı bir dil öğretim sürecinin meydana getirilmesi hususunda bu alanda emek harcayan öğretmenlere farklı bir bakış açısının sunulmasıdır. Ayrıca, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin ve öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerine ilişkin görüşlerine dair yapılan çalışmaların eksikliğine dikkat çekerek Türkçe öğretimi alanında bu konuya yönelik daha fazla araştırmanın yapılmasını sağlamak bu araştırmanın bir diğer amacıdır.

Bu araştırmanın bulguları sayesinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin Türkçe öğrenimini daha kolay ve kalıcı hale getirmek için daha eğitici, etkili ve eğlenceli etkinlikler hazırlanıp öğrencilerin ilgisini çekmeyen etkinliklerden uzak durulabilir ve bu sayede öğrencilerin dil öğreniminde daha aktif rol üstlenmeleri sağlanabilir.

Araştırma Problemi

Birçok çalışmada elde edilen bulgulara göre, yabancı dil öğretiminde öğrencilerin ve öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerine dair tercihleri arasında uyumsuzluk olduğu ortaya konmuştur. Örneğin, bazı öğretmenlerin, iletişimsel dil öğretimine dayalı bir sınıf ortamı oluşturma eğiliminde olduklarını ifade ederken, öğrencilerinin dil bilgisi çevirisi, hata düzeltme ve kelime ezberi odaklı geleneksel öğretim yöntemlerini kullandıkları belirlenmiştir (Peacock, 1998). Ayrıca, çeşitli araştırmalarda (Liu ve Littlewood, 1997; Eslami-Rasekh ve Valizadeh, 2004) öğrencilerin tercihlerinin öğretmenler tarafından göz önüne alınmadığı belirtilmiştir. Bu durumun neticesinde, öğrencilerin ve öğretmenlerin tercihleri arasında önemli ölçüde uyumsuzluk olması, dil öğrenme sürecine katılımın gittikçe azalmasına ve bu sebeple, dil öğretimindeki başarının düşmesine neden olabileceği konusu göz ardı edilmemesi gereken bir problem olarak ortaya çıkmaktadır. Bu uyumsuzlukların meydana getirebileceği sorunları en aza indirmek için, bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan etkinliklere dair öğrenci ve öğretmen görüşleri alınmış ve bu görüşler arasında ne derece uyum ve farklılık olduğu incelenmiştir. Sonuç olarak, araştırmanın problemini, “yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konusunda kurslara katılan öğrencilerin ve bu kurslarda görev yapmakta olan öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerine dair görüşleri” oluşturmaktadır.

Bu kapsamda, bu çalışmanın araştırma soruları şunlardır:

1. Yabancı dil olarak Türkçe derslerinde kullanılan sınıf etkinliklerine dair öğrencilerin görüşleri nelerdir?

2. Yabancı dil olarak Türkçe derslerinde kullanılan sınıf etkinliklerine dair öğretmenlerin görüşleri ve günlük derslerinde kullanma sıklığı nedir?

3. Yabancı dil olarak Türkçe derslerinde yaygın olarak kullanılan sınıf etkinliklerine dair öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşleri arasında benzerlikler ve farklılıklar var mı?

Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar

Etkinlik Nedir?

Dil öğrenme sürecinde etkinliklerin çok önemli bir role sahip olduğu reddedilemez bir gerçektir. Ancak, öncelikle etkinliğin dil öğretimi alanında neyi ifade ettiğinin bilinmesi gerekmektedir. Türk Dil Kurumu (TDK) resmî sitesindeki Güncel Türkçe Sözlük'te etkinlik teriminin tanımı aşağıdaki şekillerde yapılmıştır:

“1. isim Etkin olma durumu, müessiriyet.

2. isim Bir işletmenin, bir kurumun belli bir alandaki eylemi, faaliyet, aktivite:

"Her ülkede tiyatro etkinliğinin önemli bir kesimi amatör tiyatrolardan gelir." -

3. isim, felsefe Fiilde bulunanın, etkin olanın niteliği.

4. isim, ruh bilimi Bir canlının iç veya dış uyaranların etkisiyle giriştiği çalışma durumu.

5. isim, toplum bilimi İnsanın çevresiyle arasındaki ilişkileri düzenleyen her türlü eylemi” (TDK, 2019).

Yukarıda verilen tanımlara bakıldığında, TDK Güncel Türkçe Sözlük'te etkinliğin eğitimle ilişkisini açıklayan bir ifadeye rastlanmamaktadır.

Eğitim ve öğretim alanında yapılan çalışmalar tarandığında ise etkinlik kavramının farklı şekillerde tanımlandığı tespit edilmiştir. Güneş'e (2012) göre “Dil öğrenme etkinlikleri, öğrencilerin dil ve zihinsel becerilerini geliştirmek amacıyla yürütülen çeşitli çalışmalardır. Bunlar dili alma, anlama, üretme, başkalarıyla etkileşme gibi dil öğrenme süreçlerinde kullanılmaktadır. Ayrıca etkinlikler, öğrencilerin bilgileri keşfetme, bütünleştirme, mantığını yakalama, becerileri geliştirme ve başkalarıyla paylaşımlarına yardım etmektedir (s. 40)”. Samperio (2017) ise, etkinliğin, “bir öğretim stratejisi, materyali ve hedefini içerebilecek veya içermeyen ve belirli bir süre içinde geliştirilen bir beceriyi pekiştirmek için öğrenmeyi teşvik etmeye yönelik uygulanan her işlem” olduğunu belirtmiştir.

Bu konuyla ilgili Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (AOÖÇ) incelendiğinde dil etkinliklerinin, “sözlü anlama, yazılı anlama, karşılıklı konuşma ve etkileşme, hazırlıklı konuşma veya sunu ile yazılı ifade” olmak üzere 5 başlık altında ifade edildiği görülmektedir. Ayrıca, hazırlanan etkinlikler öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak biçimde olmalıdır. Diğer bir deyişle, etkinliğin belli bir amaca hizmet etmesi ve somut bir sonuca ulaştırması gerekmektedir (AOÖÇ, 2013).

Sonuç olarak, etkinlikler öğrencilerin dilsel ve zihinsel becerilerinin geliştirilmesi konusunda amaçlanan kazanımlara ve yeterliklere ulaşılmasında oldukça önemli bir etmendir. Bu sebeple, sınıf içi etkinliklerin dil öğretiminde öğrencinin motivasyonunu artıracak şekilde oluşturulması gerekmektedir. Aksi hâlde, öğrenciler üzerinde olumsuz bir etki oluşabilmekte ve dersi sıkıcı bulabilecekleri için öğrencilerin motivasyonları azalmaktadır. Bu duruma paralel olarak öğrencilerin iletişimsel becerileri de önemli ölçüde olumsuz etkilenmektedir.

Sınıf İçi Etkinliklerinin Seçimi

Sınıf içinde kullanılacak etkinliklerin hazırlanıp uygulanma süreci dikkatli ve özenli bir şekilde yürütülmelidir. Sınıf içi etkinliklerinin seçilmesi, uyarlanması ve uygulanması konusundaki

yöntemler, genelde öğretmenlerin benimsedikleri öğretim yöntemleri ve yaklaşımları ile doğrudan ilgilidir (örneğin, dil bilgisi çeviri yöntemi, iletişimsel yaklaşım vb.). Öğretmenlerin dil öğretimi konusuna dair sahip oldukları yaklaşımlar ve yöntemler birçok noktada benzerlik ve farklılık gösterebilmektedir. Bir öğretmenin dil öğretimine yönelik sahip olduğu yaklaşım ile öğrencilerin çeşitli öğrenme şekilleri arasında önemli ölçüde uyumsuzluk olması durumunda, dil eğitimi sürecinde çeşitli sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Örneğin, Felder ve Spurlin (2005), öğretmenin öğretim yaklaşımı ile öğrencilerin öğrenme şekilleri arasında uyumsuzluklar olduğunda öğrencilerin dersle ilgili sorun yaşayabileceklerini, dikkat dağınıklığı olabileceğini, cesaretlerinin kırılabileceğini, motivasyonlarının olumsuz etkileneceğini ve neticede derse devamsızlıklarının artabileceğini belirtmiştir.

Nunan (1999), öğretim sürecinde yapılan seçimlerde öğrencilerin görüşlerinin ve ihtiyaçlarının göz önüne alınması gerektiğini ifade etmiştir. Öğretmenler öğrencileri için uygun etkinlikleri sınıfta kullandıklarında, öğrencilerin dil öğrenimi sürecindeki motivasyonları artmakta ve kaygıları azalmaktadır. Aksi hâlde ise artan endişe, motivasyon bozukluğu ve devamsızlık gibi problemler görülebilmektedir.

Sonuç olarak, etkinlik seçiminde öğrencilerin görüşlerinin dikkate alınması kayda değer şekilde önem taşımaktadır. Öğrenci görüşleri alınarak hazırlanan ve yaptırılan sınıf etkinlikleri, öğrencilerin ilgisini çekerek derse katılımlarını önemli ölçüde artırmakta, öğrenmeyi daha zevkli hale getirip kolaylaştırmakta, öğretmene ve öğrencilere anında dönüt sağlamak ve sadece öğrencilerin değil öğretmenlerin de eğitim sürecindeki motivasyonunu arttırmaktadır.

Sınıf İçi Etkinliklerine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Görüşleriyle İlgili Araştırmalar

Yabancı dil öğretiminde sınıf içi etkinliklerinin hazırlanması ve uygulanması sürecinde önemli olan noktalardan biri de sınıf içi etkinliklerine dair öğrencilerle öğretmenlerin görüşlerinin bilinmesi ve bu iki tarafın görüşleri arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların açıkça ortaya konmasıdır. Bu konuda yapılacak araştırmalar, yabancı dil öğreniminde hangi etmenlerin yararlı ya da engelleyici olduğuna dair görüşleri anlamada önemli olduğu gibi etkinliklerin ne derece farklı veya benzer algılandığına dair öğrenci ve öğretmen görüşlerini tespit etmede faydalı olmaktadır. Elde edilecek bulgular sayesinde, öğrencilerin derse etkin katılımlarını artıracak etkinlikler hazırlanabilir ve böylece dersler, belirlenen amaca yönelik olarak daha verimli şekilde yapılabilir.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi alanında sınıf içinde kullanılan etkinliklere yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerine ilişkin araştırma taraması yapılmış ancak maalesef herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Diğer taraftan, İngilizcenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Liu ve Littlewood (1997) çalışmalarında çoğu Asya ülkesinde yabancı dil olarak İngilizce (EFL) öğretiminin öğretmen ve kitap merkezli olduğunu, dil bilgisi çeviri yöntemine odaklandığını ve ezberci sisteme vurgu yaptığını iddia etmektedir. Bu öğretimde bazı sosyal bağlamlarda, öğretmenlerin ve öğrencilerin rolleri o kadar katıdır ki, öğrencilerin sınıfta öğretmenlerin hangi süreçleri veya yöntemleri izlemeleri gerektiğine karar vermede yer alması gerektiği düşünülmemektedir.

Peacock'un (1998) araştırmasındaki bulgulara göre, öğrenciler dil bilgisi, kelime ve hata düzeltmeyi önemseyen "geleneksel" yaklaşıma dair sınıf etkinliklerini tercih ederken, öğretmenler öğrencilerin eşli ve grup çalışmalarına katılımını içeren "iletimsel" yaklaşımı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca, öğretmenlerin ve öğrencilerin sınıf içi etkinliklerine yönelik tercihlerindeki uyumsuzluğun, dil öğrenme sürecinde öğrencilerin güveninin azalmasına, sınıftaki etkinliklerde yer alma konusunda isteksizliğine ve hayal kırıklığına neden olabileceğini ifade etmiştir.

Eslami-Rasekh ve Valizadeh (2004) çalışmalarında sınıf etkinliklerine ilişkin öğrencilerin tercihleri ve öğretmenlerin, öğrencilerin bu tercihlerine ilişkin görüşleri arasında bir uyumsuzluk olduğunu tespit etmiştir. Özellikle iletişimsel sınıf etkinliklerine dair öğrencilerin tercihleri ile

öğretmenlerin görüşleri arasında %20 oranında önemli bir fark bulunmuştur. Öğrenciler iletişimsel sınıf etkinliklerini yüksek oranda tercih ederken öğretmenler, öğrencilerinin bu yöndeki tercihlerinin farkında değildir. Ayrıca elde edilen bulgulara göre, öğretmenler, öğrencilerin kendi öğrenme ihtiyaçlarını belirtmeyeceklerini düşünerek onların etkin katılımcı rollerini dikkate almama eğilimindedir.

Hanh'ın (2005) elde ettiği sonuçlara göre, en önemli farklılıklar yazıyla ilgili etkinliklerde, özellikle de ortaklaşa yapılan yazı çalışmalarında ortaya çıkmıştır. Öğretmenler, çiftler veya gruplar hâlinde yazmanın etkileşimi ve fikir paylaşımını desteklediğini savunduklarından birlikte yazma etkinliklerini tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Diğer taraftan, öğrenciler, grup üyelerinin ortaya attıkları çeşitli fikirlerin yazı çalışmalarında planlama sürecinde odaklanamamaya yol açtığını düşündükleri için öğretmenlerin aksine işbirlikçi yazma çalışmalarının verimliliği azalttığını söylemişlerdir. Ayrıca, hedef dile ait dil bilgisinde kendine daha çok güven duyan öğrencilerin, öğretmenlerine daha az bağımlı oldukları ve bu sebeple, sınıfta arkadaşları ve öğretmenleriyle daha çok etkileşim içinde oldukları belirlenmiştir. Daha az dil yeterliliğine sahip olan öğrencilerin ise daha çok yapılandırılmış ve öğretmen merkezli bir dil sınıfında kendilerini daha rahat hissettikleri tespit edilmiştir.

Samperio (2017), araştırmasının bulgularıyla, öğrencilerin etkinlik tercihleri ile öğretmenler tarafından sıkça kullanılan etkinlikler arasında önemli bir uyumsuzluk olduğunu ortaya koymuştur. Öğrenciler konuşma etkinliklerini çok tercih etmemelerine rağmen, öğretmenler öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için daha fazla konuşma etkinliğine ihtiyaç duyduklarını düşünmektedir.

Sonuç olarak, bu alandaki çalışmaların çoğunda, öğrencilerin sınıf içi etkinliklere yönelik görüş ve tercihleri öğretmenlerin tercihleriyle karşılaştırıldığında arada uyumsuzlukların olduğu belirlenmiştir. Bu durumun sebebi olarak, her iki tarafın da sınıfa gelirken yabancı dil eğitimine yönelik kendilerine has ve diğer bireylerden çok farklı olabilecek düşüncelere ve beklentilere sahip oldukları gösterilebilir. Bu nedenle, öğretmenlerin öğrencilerin beklentilerinin, tercihlerinin ve öğrenme gereksinimlerinin farkında olmaları ve öğrencilere görüşlerini ifade edebilmeleri için çeşitli imkânlar sunmaları gerekir. Örneğin, öğretmenler sınıfta kullanılacak etkinliklerde öğrencilerin düşüncelerini dikkate alıp onları da bu sürece dâhil ederek öğrencilere kendi öğrenmeleri konusunda daha fazla otokontrol sahibi olmalarında yardımcı olabilirler.

Yöntem

Bu çalışmada çeşitli sınıf etkinliklerine yönelik öğrencilerin memnuniyet algıları ve öğretmenlerin tercihleri araştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğrenci ve öğretmenlerin çeşitli sınıf etkinliklerinin uygulanmasına yönelik tercihleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulmuştur. Bu çalışmada karma yöntem kullanılmış ve böylece hem nitel hem de nicel veri aynı anda toplanmıştır. Bu sayede elde edilen verilerle daha doğru bir değerlendirmenin yapılabilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Bu araştırmanın evrenini, ülkemize gelerek Türkçe öğretim merkezlerinde Türkçe eğitimi alan yabancı öğrenciler ve yine bu merkezlerde yabancılara Türkçe eğitimi veren öğretmenler oluşturmaktadır. Örnekleme ise anketlerin uygulandığı süreçte Gazi Üniversitesi TÖMER'de ve Yıldırım Beyazıt Üniversitesi DİLMER'de yabancı dil olarak Türkçe eğitimi alanında eğitim gören B2 ve C1 düzeyindeki toplam 120 öğrenci ve bu kurumlarda Türkçe eğitimi veren toplam 20 öğretmen meydana getirmiştir. Araştırmaya katılan toplam 120 öğrencinin 58'i erkek ve 62'si kadındır. Ayrıca, öğrencilerin çoğunluğu 18-24 yaş aralığındadır. Araştırmaya katılan 20 öğretmen katılımcının ise 10'u erkek ve 10'u kadındır. Örneklemin belirlenmesinde "kolay ulaşılabilir durum örnekleme" tercih edilmiştir. Bu yöntem kapsamında, araştırmacı ulaşılması en yakın ve kolay durumu seçer. Bu sebeple, bu çalışmada kolay ulaşılabilen üniversiteler tercih edilmiştir. Ayrıca,

B2 ve C1 seviyesindeki öğrencilerin seçilmesinin sebebi, araştırmada oluşturulan anketteki maddelerin bu seviyelerdeki öğrenciler tarafından net olarak anlaşılmasıdır. Daha düşük seviyelerdeki öğrencilerin anketteki maddeleri net olarak anlayamayacakları düşünülmüştür.

Kullanılan Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada karma yöntem yaklaşımı kullanılmış olup uygulanan anket için nicel ve nitel sorular oluşturulmuştur. Anket aracı iki bölüme ayrılmıştır: İlk bölüm YDTÖ öğrencilerinin ve öğretmenlerinin çeşitli sınıf etkinliklerine yönelik tercihlerini incelemek için altılı Likert ölçeği kullanılarak hazırlanmış 54 etkinlik maddesinden oluşmaktadır. Öğrencilere belirlenen 54 sınıf içi etkinliğini sınıfta yapmayı ne kadar sevdiğileri sorulmuştur. Öğretmenlere ise yine aynı etkinlikleri sınıfta ne sıklıkta öğrencilere yaptıkları sorulmuştur.

Tablo 1: Öğrenci ve Öğretmen Anket Ölçek Formatı

Öğrenci Anketi Likert Ölçek Formatı	Öğretmen Anketi Likert Ölçek Formatı
0= Deneyimim Yok	0= Deneyimim Yok
1= Hiç Sevmem	1= Hiç Yaptırmam
2= Sevmem	2= Nadiren
3= Kararsızım	3= Bazen
4= Severim	4= Sık sık
5= Çok Severim	5= Her zaman

İkinci bölüm, öğrenci ve öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerine dair çeşitli bakış açılarını elde etmek için açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Nitel bölümde, öğrencilerden ve öğretmenlerden "en çok sevdiğileri" 3 etkinlik ve "hiç sevmedikleri" 3 etkinlik seçmeleri ve seçimlerinin nedenlerini vermeleri istenmiştir. Ayrıca öğretmenlerden öğrencilerinin en çok sevdiğileri ve hiç sevmediklerini düşündükleri 3 etkinlik seçmeleri ve seçimlerinin nedenlerini vermeleri de istenmiştir. Bu bölümün amacı, öğrencilerin bu seçimlerine dair sebepleri detaylı şekilde araştırabilmektir. Hem öğretmen hem de öğrenci katılımcılar için yapılan anketler aynı etkinlik maddelerini içermektedir.

Araştırmada kullanılan bu anketler, Samperio (2017) tarafından oluşturulmuş ve uygulanmıştır. İlgili araştırmacının kendisinden gerekli izin alındıktan sonra anketteki etkinliklerle ilgili 54 madde İngilizceden Türkçeye çevrilmiş ve maddelerde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Buna ek olarak, anket sonunda öğrenciler için 2 adet ve öğretmenler için de 4 adet olmak üzere açık uçlu soru eklenmiştir. Her bir etkinlik maddesi ve açık uçlu sorular için farklı uzmanlardan görüş alınarak ankete son hâli verilmiştir. Anket, yukarıda belirtilen araştırmacı tarafından pilot çalışmalar yapıldıktan sonra son hâlini aldığı için bu araştırmada ayrıca bir pilot çalışmaya gerek görülmemiştir.

Verilerin Analiz Yöntemi

Verilerin analizinde Sosyal Bilimler için İstatistik Paketi (SPSS) kullanılmış ve istatistiksel sonuçlar elde edilmiştir. Hem öğrenci hem de öğretmen katılımcılardan gelen veriler toplandıktan sonra, tüm anket cevapları için her bir cevabın sıklığı ve yüzdesi hesaplanmıştır. Her bir madde için ortalama ve standart sapmalar, öğretmenlerin ve öğrencilerin etkinliklere yönelik görüşleri, katılımcıların birbirleri arasındaki eşleşme ve uyumsuzluk karşılaştırmaları istatistikî şekilde ortaya konmuştur. Ankette bulunan her bir etkinlik maddesi için katılımcıların cevaplarına ait ortalamaların elde edilebilmesi ve sonrasında da etkinlik tercihlerine dair bu ortalamalar arasında anlamlı farklılıkların olup olmadığının tespit edilerek araştırma sonucunda net şekilde ortaya konabilmesi için t-testler uygulanmıştır.

Açık uçlu soruların olduğu bölümün incelenmesinde ise araştırmacı, veriler alındıktan sonra hem öğretmenlerin hem de öğrenci katılımcıların verdiği cevaplardaki benzerlikleri ve tutarsızlıkları gözden geçirip değerlendirmeler yapmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Öğrenci ve Öğretmenlerin Dil Bilgisi Etkinliklerine Yönelik Tercihleri

Araştırmada dil bilgisi etkinlikleri başlığı altında yedi (7) etkinlik bulunmaktadır. Bu yedi etkinliğe dair öğrenci ve öğretmen görüşlerine ilişkin sıklık değerleri, ortalamalar ve bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair karşılaştırmalar aşağıdaki tablodadır.

Tablo 2: Öğrencilerin ve Öğretmenlerin Dil Bilgisi Etkinliklerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Ortalama Değerleri

Dil Bilgisi Etkinlikleri	Ortalama	
	Öğrenci	Öğretmen
1. Dil bilgisi kurallarını çizelgelerden ve okuma metinlerinden analiz etme	3,7563	3,6500
2. Ders kitabında ya da internette(cep telefonu ile) dil bilgisi açıklamalarıyla ilgili araştırma yapma	3,4828	2,6000
3. Dil bilgisini kurallarını kendi başına analiz etme ve keşfetme (zamanları, fiilleri vb. tanımlamak)	3,6923	3,9000
4. Sınıf arkadaşları tarafından yapılan yazı alıştırmalarını dil bilgisi kuralları yönünden kontrol etme ve hataları düzeltme	3,3364	3,5500
5. Dil bilgisi alıştırmaları yapma (boşluk doldurma veya cümleleri tamamlama, diyaloglar, cümleleri sıralama, eşleştirme)	3,7288	4,5500
6. Öğrenilen yeni bir dil bilgisi yapısına ait örnekler (cümleler, sorular vb.) yazma	4,0420	4,1000
7. Dil bilgisi oyunları oynama (tahmin oyunu, bingo, vb.)	3,7636	3,0000

Tablodaki bulgulara bakıldığında, öğrenci ve öğretmenlerin genel olarak, aşağı yukarı aynı görüşlere sahip olduğu görülmektedir. Örneğin, “dil bilgisi kurallarını çizelgelerden ve okuma metinlerinden analiz etme”, etkinliği, her iki taraf için de benzer ortalamaya sahiptir. Fakat “ders kitabında ya da internette (cep telefonu ile) dil bilgisi açıklamalarıyla ilgili araştırma yapma”, “dil bilgisi alıştırmaları yapma” ve “dil bilgisi oyunları oynama” etkinliklerinde taraflar arasında anlamlı bir fark ($p < 0,05$) bulunmaktadır. Diğer taraftan, belirlenen dil bilgisi etkinlikleri arasında, öğrenciler, en çok “öğrenilen yeni bir dil bilgisi yapısına ait örnekler (cümleler, sorular vb.) yazma” etkinliğini tercih ederken öğretmenlerin, “dil bilgisi alıştırmaları yapma” etkinliğini yaptırmayı tercih ettikleri görülmektedir. Sonuç olarak, hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin, iletişimsel etkinlikler yerine öğrenilen dil bilgisi yapısının mekanik çalışmalarla pekiştirilmesini sağlayan geleneksel etkinlikleri daha çok tercih ettikleri görülmektedir.

Öğrenci ve Öğretmenlerin Dinleme Etkinliklerine Yönelik Tercihleri

Araştırmada, dinleme etkinlikleri başlığı altında yedi etkinlik (8-14) bulunmaktadır. Bu yedi etkinliğe dair öğrenci ve öğretmen cevaplarına ait sıklık değerleri, ortalamalar ve bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin karşılaştırmalar aşağıdaki tablodadır.

Tablo 3: Öğrencilerin ve Öğretmenlerin Dinleme Etkinliklerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Ortalama Değerler

Dinleme Etkinlikleri	Ortalama	
	Öğrenci	Öğretmen
8. Ses kaydı dinleme ve çoktan seçmeli soruları cevaplama, boşluk doldurma, boşluk tamamlama, eşleştirme, sıralama ve doğru-yanlış gibi alıştırmaları yapma	3,3217	3,6000
9. Ses kaydı dinleme ve kayda ait soruları sözlü olarak cevaplama	3,2719	3,4500
10. Ses kaydı dinleme ve sesleri, kelime vurgusunu, tonlamayı, telaffuzu vb. tespit etme	3,4054	2,9000
11. Ses kaydı dinleme ve olayları, kelimeleri, resimleri sıralama	3,5625	2,8500

12. Ses kaydı dinleme ve kelimeleri, cümleleri, soruları, sesleri, tonlamaları, telaffuzu vb. tekrarlama	3,4643	3,0500
13. Kelimeler, cümleler, sorular, paragraflar vb. ile duyduğunu yazma alıştırmaları yapma	3,3304	3,6500
14. Video izleme ve videoya dayalı alıştırmalar yapma (çoktan seçmeli sorular, tamamlama, eşleştirme, sıralama, doğru-yanlış vb.)	3,6607	3,3000

Tabloda, yedi dinleme etkinliğine ilişkin ortalamalar incelendiğinde, genel olarak, öğrencilerin tüm dinleme etkinlikleri için olumlu görüş bildirirken öğretmenlerin, bazı etkinliklerde olumsuz yönde veya nötre çok yakın görüşe sahip oldukları görülmektedir. Örneğin, “Ses kaydı dinleme ve olayları, kelimeleri, resimleri sıralama” etkinliğine dair öğrenci ve öğretme görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Belirlenen dinleme etkinlikleri arasında en düşük ortalamaya sahip etkinlikler incelendiğinde, öğrencilerin, en az “ses kaydı dinleme ve kayda ait soruları sözlü olarak cevaplama” etkinliğini tercih ederken öğretmenlerin ise “ses kaydı dinleme ve olayları, kelimeleri, resimleri sıralama” etkinliğini yaptıkları anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, öğrencilerin, en çok “video izleme ve videoya dayalı alıştırmalar yapma” etkinliğini severek tercih ederken öğretmenlerin, sınıfta en çok “kelimeler, cümleler, sorular, paragraflar vb. ile duyduğunu yazma alıştırmaları yapma” etkinliğini yaptırmayı tercih ettikleri görülmektedir. Sonuç olarak, öğrencilerin ve öğretmenlerin en az ve en çok tercih ettiği dinleme etkinlikleri birbirinden farklıdır.

Öğrenciler, açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlarda, sınıfta yapılan etkinliklerde cevaplarını sözlü olarak vermekten uzak durduklarını ve kendi cevaplarını öğretmenlerinin ve arkadaşlarının verdiği cevaplarla karşılaştırarak kontrol etmeyi tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Bunun sebebi, öğrencilerin utangaç olmaları ve kendilerine güven konusunda eksiklik hissetmeleri olabilir. Diğer taraftan, farklı duyu organlarına hitap eden video izleme etkinliği, öğrencilerin dikkatini daha çok çekmekte ve öğrenciler tarafından sevilmetedir. Bu nedenle, yapılacak dinleme etkinliklerinde dersin kazanımına uygun olan videolar kullanılırsa öğrencilerin ilgisi daha çok çekilerek etkinliğe katılımlarının artırılabilir.

Öğretmenlerin ise dil bilgisinde olduğu gibi dinleme etkinliklerinde de öğrenilen konuların mekanik şekilde pekiştirilmesine odaklanan geleneksel etkinlikleri daha çok tercih ettikleri görülmektedir.

Öğrenci ve Öğretmenlerin Konuşma Etkinliklerine Yönelik Tercihleri

Araştırmada konuşma etkinlikleri başlığı altında on bir etkinlik (15-25) bulunmaktadır. Bu on beş etkinliğe yönelik öğrenci ve öğretmen cevaplarına ilişkin sıklık değerleri, ortalamalar ve bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair karşılaştırmalar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin ve Öğretmenlerin Konuşma Etkinliklerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Ortalama Değerler

Konuşma Etkinlikleri	Ortalama	
	Öğrenci	Öğretmen
15. Resimlere, çizgi filmlere, çizelgelere, okumalara vb. dayanan sorular sorma ve cevaplama	3,9746	4,1000
16. Çiftler hâlinde soru sorma ve cevaplama alıştırmaları yapma (bir dil bilgisi yapısını uygulama, sohbet etme, vb.)	3,7417	3,5000
17. Resim, fotoğraf, çizgi film vb. betimleme.	3,8417	3,5000
18. Grup hâlinde sözlü sunum yapma	3,5641	3,1500
19. Bireysel sözlü sunum yapma	3,4017	3,6500
20. Fotoğraf, çizgi film vb. hakkında hikâye anlatma	4,0250	3,5500
21. İkili, üçlü veya gruplar hâlinde tartışma yapma	3,7731	3,6500
22. Öğretmeninden veya ses kayıtlarından sonra tekrar ederek telaffuz alıştırmaları yapma	3,5086	3,2500

23. Sınıf arkadaşlarımdan topladığım bilgileri diğer sınıf arkadaşlarıma veya sınıfa sunma/anlatma	3,1389	2,7000
24. Ayağa kalkıp sınıfta dolaşma ve sorular sorarak sınıf arkadaşlarımdan bilgi toplama	3,2952	2,0000
25. Sınıf önünde rol oynama/canlandırma alıştırması yapma	3,2655	3,6500

Tablodaki bulgular incelendiğinde, “fotoğraf, çizgi film vb. hakkında hikâye anlatma” ve “ayağa kalkıp sınıfta dolaşma ve sorular sorarak sınıf arkadaşlarımdan bilgi toplama” etkinliklerine dair tercihlerde anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bu etkinlikler dışında öğrenci ve öğretmenlerin, etkinliklere dair benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Belirlenen konuşma etkinlikleri arasında en çok tercih edilen etkinlik, öğrenciler için “fotoğraf, çizgi film vb. hakkında hikâye anlatma” etkinliği iken öğretmenler için “resimlere, çizgi filmlere, çizelgelere, okumalara vb. dayanan sorular sorma ve cevaplama” etkinliğidir.

Öğretmenler ve öğrenciler arasında gözle görülür bir fark, “grup hâlinde ve bireysel sözlü sunum yapma” etkinliklerinde ortaya çıkmıştır. Grup hâlinde sözlü sunum yapma, öğrenciler tarafından daha çok tercih edilirken bireysel sözlü sunum yapma etkinliğinin öğretmenler tarafından daha çok yapıldığı görülmektedir.

Öğrenci ve Öğretmenlerin Okuma Etkinliklerine Yönelik Tercihleri

Araştırmada, okuma etkinlikleri başlığı altında on bir etkinlik (26-36) bulunmaktadır. Bu on bir etkinliğe yönelik öğrenci ve öğretmen cevaplarına ilişkin sıklık değerleri, ortalamalar ve bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair karşılaştırmalar aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin ve Öğretmenlerin Okuma Etkinliklerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Ortalama Değerler

Okuma Etkinlikleri	Ortalama	
	Öğrenci	Öğretmen
26. Okuma metinlerini, hikâyeleri, paragrafları vb. sessizce okuma ve onlarla ilgili soruları yazılı veya sözlü olarak cevaplama	3,8403	4,1500
27. Okuma metinlerini okuduktan sonra bunlarla ilgili özet, yorum vb. yazma	3,2222	4,0500
28. Sınıf arkadaşlarımdan dinlemesi için sesli okuma yapma	3,5385	4,5000
29. Bir metin okuma ve bilinmeyen kelimeleri internetteki bir sözlükte arama	4,1356	4,0000
30. Öğretmenim ve sınıf arkadaşlarımla okuduğumuz metinler hakkında tartışmalar yapma	3,7083	3,9500
31. Metin okuma ve metinde geçen belli kelimeleri veya cümleleri bulma (tarama yöntemi)	3,8051	3,7000
32. Metin okuma ve cevaplama alıştırmaları (boşlukları doldurma, eşleştirme, doğru ve yanlış vb.) yapma	3,8067	4,6500
33. Ne okuyacağımı tahmin etmek için başlığa, alt başlıklara ve resimlere bakma	3,7586	3,7000
34. Metnin ana fikrini anlamak için hızlı okuma yapma	3,2500	2,5500
35. Metinde geçen bir sözcüğün anlamını metnin içeriğine göre tahmin etme	3,5565	3,6000
36. Metin okuma ve sonrasında metinle ilgili sınıf arkadaşlarıma sormak için anlama soruları hazırlama	3,0367	2,5000

Tablodaki bulgular incelendiğinde, “okuma metinlerini okuduktan sonra bunlarla ilgili özet, yorum vb. yazma”, “sınıf arkadaşlarımdan dinlemesi için sesli okuma yapma”, “metin okuma ve cevaplama alıştırmaları yapma” ve “metnin ana fikrini anlamak için hızlı okuma yapma” etkinliklerine ilişkin iki tarafın tercihleri arasında anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Bu etkinlikler dışında öğrenci ve öğretmenlerin, bu etkinliklere yönelik benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Örneğin, “metin okuma ve sonrasında metinle ilgili sınıf arkadaşlarıma sormak için anlama soruları hazırlama” etkinliği, on bir okuma etkinliği arasında her iki taraf için de en düşük ortalamaya sahiptir.

Diğer taraftan bulgulara göre, öğrenciler, en çok “bir metin okuma ve bilinmeyen kelimeleri internetteki bir sözlükte arama” etkinliğini tercih etmektedir. Öğretmenler ise sınıfta en çok “metin okuma ve cevaplama alıştırmaları (boşlukları doldurma, eşleştirme, doğru ve yanlış vb.) yapma” etkinliğini kullanmaktadır. Öğretmenlerin oldukça çok üzerinde durup sınıfta yaptırdığı bir diğer önemli okuma etkinliği ise “sınıf arkadaşlarımla dinlemesi için sesli okuma yapma” etkinliğidir. Bu etkinlik yoluyla, öğretmenler, öğrencilerin telaffuzları öğretmenleri tarafından çok daha kolay şekilde kontrol ve takip edilebilir. Bu sayede öğrencilerin telaffuzlarının gelişimi için gerekli adımlar atılabilir. Ayrıca, öğrenciler de sınıfta hem bir metni sesli okurken hem de arkadaşlarının sesli okumalarını dinlerken kendi telaffuzlarının farkına daha iyi varabilirler.

Sonuç olarak, okuma etkinlikleri konusunda hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin yaklaşımlarının genellikle olumlu olduğu (etkinlik 34 ve 36 hariç) anlaşılmaktadır.

Öğrenci ve Öğretmenlerin Yazma Etkinliklerine Yönelik Tercihleri

Araştırmada yazma etkinlikleri başlığı altında altı etkinlik (37-42) bulunmaktadır. Bu altı etkinliğe ilişkin öğrenci ve öğretmen cevaplarına ait sıklık değerleri, ortalamalar ve bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair karşılaştırmalar aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin ve Öğretmenlerin Yazma Etkinliklerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Ortalama Değerler

Yazma Etkinlikleri	Ortalama	
	Öğrenci	Öğretmen
37. Gruplar veya çiftler hâlinde cümleler, paragraflar, hikâyeler ve diyaloglar yazma	3,3077	3,3500
38. Bireysel olarak cümleler paragraflar, hikâyeler ve diyaloglar yazma	3,7627	4,2500
39. Yazma ödevi yapma (kompozisyon, özet, rapor vb.)	3,6610	4,7000
40. E-posta, mektup, mesaj, kartpostal vb. yazma	3,3220	4,4000
41. Kendi yazılarımı kontrol etme ve düzeltmeler (doğru yazım, dil bilgisi, imla ve noktalama vb.) yapma	3,5385	4,1500
42. Arkadaşlarımla yazılarımı kontrol etme ve düzeltmeler (doğru yazım, dil bilgisi, imla ve noktalama vb.) yapma	3,0000	3,8000

Tablodaki bulgular incelendiğinde, öğrencilerin ve öğretmenlerin ortalama değerleri arasında önemli ölçüde anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir deyişle, tercihler arasında büyük bir uyumsuzluk bulunmaktadır ve öğretmenlerin ortalamaları öğrencilere nazaran oldukça yüksektir.

Belirtilen yazma etkinlikleri arasında en yüksek ortalamaya sahip etkinlik, öğrenciler için “bireysel olarak cümleler paragraflar, hikâyeler ve diyaloglar yazma” ve öğretmenler için ise “yazma ödevi yapma (kompozisyon, özet, rapor vb.)” etkinliğidir. Diğer taraftan, öğretmenler tarafından en az yaptırılan etkinlik “gruplar veya çiftler hâlinde cümleler, paragraflar, hikâyeler ve diyaloglar yazma” etkinliğidir. Öğrenciler ise sınıfta en az “arkadaşlarımla yazılarımı kontrol etme ve düzeltmeler (doğru yazım, dil bilgisi, imla ve noktalama vb.) yapma” etkinliğini tercih etmektedir.

Ek olarak, öğrencilerin ve öğretmenlerin, iletişimsel yazma etkinlikleri yerine bireysel yazma çalışmalarını daha çok tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Örneğin, etkinlik 37 ve 38’e ilişkin ortalamalara göre, öğrenciler ve öğretmenler bireysel yazma etkinliğini, grupça veya ikili yazma etkinliğine nazaran daha çok tercih etmektedir. Hatta öğretmenlerin bireysel yazma etkinliğine dair ortalaması, grupça ve ikili yazma etkinliğine dair ortalamasından önemli ölçüde yüksektir. Benzer şekilde, etkinlik 41’e ve 42’ye ait ortalamalara bakıldığında, öğrencilerin ve öğretmenlerin, iletişim kurma yoluyla yapmaları gereken grupça ve ikili yazı kontrol çalışması yerine iletişimin bulunmadığı bireysel yazı kontrol çalışmasını daha çok tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

Öğrenci ve Öğretmenlerin Kelime Etkinliklerine Yönelik Tercihleri

Araştırmada, dinleme etkinlikleri başlığı altında yedi etkinlik (43-49) bulunmaktadır. Bu yedi etkinliğe yönelik öğrenci ve öğretmen cevaplarına ait sıklık değerleri, ortalamalar ve bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair karşılaştırmalar aşağıda verilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin ve Öğretmenlerin Kelime Etkinliklerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Ortalama Değerler

Kelime Etkinlikleri	Ortalama	
	Öğrenci	Öğretmen
43. Yeni kelimelerle cümleleri, diyalogları veya öyküleri yazılı biçimde tamamlama	3,7436	3,8500
44. Aynı kategorideki kelimelerle ilgili kelime listeleri, zihin haritaları ve beyin fırtınası yapma	3,6903	3,5000
45. Resimleri yeni kelimelerle tanımlama	3,9123	3,5000
46. Öğrendiğim yeni kelimeleri defalarca yazma	3,4870	2,3500
47. Yeni kelimeler kullanarak cümleler, diyaloglar ve hikâyeler yazma	3,6638	3,8500
48. Önceki derslerde görülen kelimeleri gözden geçirip tekrar etme	3,9052	3,7000
49. Kelimeleri anlamları ile eşleştirme alıştırmaları yapma	3,9060	3,9500

Tabloda yedi kelime etkinliğine ait bulgular incelendiğinde, öğrenci ve öğretmenlerin, genel olarak benzer ortalamalara sahip oldukları anlaşılmaktadır. Ancak tablodaki “öğrenilen yeni kelimeleri defalarca yazma” etkinliğine ilişkin öğrencilerin ve öğretmenlerin görüşleri arasında büyük bir uyumsuzluk bulunmaktadır. Öğrenciler bu etkinliğe dair olumlu bir görüş sergilerken öğretmenler tam aksi yönde görüşe sahiptir ve bu etkinliği derslerde nadiren yaptırmaktadır. Diğer taraftan, aradaki bu anlamlı farka rağmen, bu etkinlik her iki taraf için de en az tercih edilen kelime etkinliğidir. Diğer kelime etkinliklerine dair tercihler ise birbirine yakındır.

Öğrenci ve Öğretmenlerin Diğer Etkinliklere Yönelik Tercihleri

Araştırmada, dinleme etkinlikleri başlığı altında beş etkinlik (50-54) bulunmaktadır. Bu yedi etkinliğe yönelik öğrenci ve öğretmen cevaplarına ilişkin sıklık değerleri, ortalamalar ve bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına dair karşılaştırmalar aşağıda verilmiştir.

Tablo 8: Öğrencilerin ve Öğretmenlerin Diğer Etkinliklere Yönelik Görüşlerine İlişkin Ortalama Değerler

Diğer Etkinlikler	Ortalama	
	Öğrenci	Öğretmen
50. Konuşma pratiği yaptığım oyunlar oynama	4,1102	4,0000
51. Hareketli oyunlar oynama (yarışlar, sandalye kapmaca, vb.)	3,6814	2,6000
52. Konuşmaları veya diyalogları ezberleme	3,1983	2,7000
53. Tahmin oyunları (kim olduğumu tahmin et, tabu vb.) oynama	3,8348	3,1500
54. Güncel konular hakkında sohbet etme	4,0504	4,3500

Tablodaki etkinliklere ait ortalamalara göre, öğrenciler ve öğretmenler, bu etkinliklere ilişkin genel olarak olumlu görüşlere sahiptir. Ancak öğrencilerin aksine öğretmenlerin, iki etkinlik konusundaki tercihlerinin olumsuz yönde olduğu görülmektedir. Bu etkinliklerden ilki, “hareketli oyunlar oynama (yarışlar, sandalye kapmaca, vb.)” etkinliğidir. Öğrencilerin ve öğretmenlerin ortalama değerleri, arasında önemli bir fark bulunmaktadır. Ek olarak, bu etkinlik, yukarıdaki 5 etkinlik içinde öğretmenler tarafından sınıfta en az tercih edilen etkinliktir. İkinci etkinlik ise “konuşmaları veya diyalogları ezberleme” etkinliğidir. Ayrıca, bu etkinlik diğer 5 etkinlik içinde öğrencilerin en az tercih ettiği etkinliktir. Diğer taraftan, 5 etkinlik içinde “konuşma pratiği yaptığım oyunlar oynama” öğrenciler tarafından, “güncel konular hakkında sohbet etme” ise öğretmenler tarafından en çok tercih edilen etkinliklerdir.

Öğrenciler Tarafından En Çok Tercih Edilen Etkinlikler

Araştırma kapsamında belirlenen 54 etkinliğe dair öğrencilerden alınan görüşler neticesinde, öğrenciler tarafından en çok sevilen 10 sınıf içi etkinliği belirlenmiş ve aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 9: Öğrencilerin En Çok Sevdiği 10 Etkinlik

Sıra	Etkinlik	Ort.	SS	Beceri
1	29. Metin okuma ve bilinmeyen kelimeleri internetteki bir sözlükte arama	4,1356	1,06951	Okuma
2	50. Konuşma pratiği yaptığım oyunlar oynama *	4,1102	,96772	Konuşma
3	54. Güncel konular hakkında sohbet etme *	4,0504	,98160	Konuşma
4	6. Öğrenilen yeni bir dil bilgisi yapısına ait örnekler (cümleler, sorular vb.) yazma.	4,0420	,88677	Dil Bilgisi
5	20. Fotoğraf, çizgi film vb. hakkında hikâye anlatma *	4,0250	,93900	Konuşma
6	15. Resimlere, çizgi filmlere, çizelgelere, okumalara vb. dayanan sorular sorma ve cevaplama *	3,9746	,87180	Konuşma
7	45. Resimleri yeni kelimelerle tanımlama/açıklama *	3,9123	,80443	Kelime
8	49. Kelimeleri anlamları ile eşleştirme alıştırmaları yapma	3,9060	,91898	Kelime
9	48. Önceki derslerde görülen kelimeleri gözden geçirip tekrar etme	3,9052	,89422	Kelime
10	17. Resim, fotoğraf, çizgi film vb. betimleme *	3,8417	,97873	Konuşma

* İşaretili maddeler, iletişimsel üretme becerilerini artırmaya olanak sağlayan etkinlikleri belirtmektedir.

Yukarıdaki tablodaki bulgulara göre, öğrencilerin genel olarak iletişimsel üretme becerilerini artırmaya olanak sağlayan etkinlikleri daha çok tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Öğrenciler özellikle konuşma becerisini artırmaya yönelik etkinlikleri yapmayı daha çok sevmektedir. Bunun temel sebebi, yabancı öğrencilerin hem okulda hem de günlük hayatta hayatlarını rahat şekilde devam ettirebilmeleri için Türkçeye gereksinim duymaları ve en çabuk şekilde Türkçeyi öğrenerek kendilerini rahatça ifade etme istekleridir.

Diğer taraftan, araştırma kapsamında belirlenen 54 etkinliğe dair öğrencilerden alınan görüşler neticesinde öğrenciler tarafından en az sevilen 10 sınıf içi etkinliği tespit edilmiş ve aşağıdaki tablodaki sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Tablo 10: Öğrencilerin En Az Sevdiği 10 Etkinlik

Sıra	Etkinlik	Ort.	SS	Beceri
45	37. Gruplar/çiftler hâlinde cümle, paragraf, hikâye vb. yazma *	3,3077	1,19958	Yazma
46	24. Ayağa kalkıp sınıfta dolaşma ve sorular sorarak sınıf arkadaşlarımdan bilgi toplama *	3,2952	1,05542	Konuşma
47	10. Ses kaydı dinleme ve sesleri, kelime vurgusunu, tonlamayı, telaffuzu vb. tespit etme	3,2719	,99810	Dinleme
48	25. Sınıf önünde rol oynama/canlandırma alıştırmaları yapma *	3,2655	1,16510	Konuşma
49	34. Metnin ana fikrini anlamak için hızlı okuma yapma	3,2500	1,22917	Okuma
50	27. Okuma metinlerini okuduktan sonra bunlarla ilgili özet, yorum vb. yazma	3,2222	1,15304	Okuma
51	52. Konuşmaları veya diyalogları ezberleme	3,1983	1,10509	Diğer
52	23. Sınıf arkadaşlarımdan topladığım bilgileri diğer sınıf arkadaşlarıma veya sınıfa sunma/anlatma *	3,1389	1,09765	Konuşma
53	36. Metin okuma ve sonrasında metinle ilgili sınıf arkadaşlarıma sormak için anlama soruları hazırlama *	3,0367	1,13795	Okuma
54	42. Arkadaşlarımdan yazılarını kontrol etme ve düzeltmeler (doğru yazım, dil bilgisi, imla ve noktalama vb.) yapma *	3,0000	1,05795	Yazma

* İşaretili maddeler, iletişimsel üretme becerilerini artırmaya olanak sağlayan etkinlikleri belirtmektedir.

Öğrenciler, grup hâlinde veya toplu şekilde yaptıkları etkinlikleri (23, 24, 25, 37 nolu etkinlikler gibi) yorucu ve zaman kaybı olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca, öğrenciler, birlikte çalışırken arkadaşlarının aksanlarını anlayamamalarından dolayı anlaşma problemlerinin meydana geldiğini, bu durumun da onları çok zorladığını belirtmişlerdir. Dinleme etkinlikleri konusunda ise öğrenciler, dinleme kayıtlarının çok hızlı olduğunu ve bu sebeple, kaçırdıkları bölümlerden dolayı dinlediklerini tam olarak anlayamadıklarını ve sorulara cevap veremediklerini söylemişlerdir. Okuma etkinlikleri konusunda da öğrenciler okuma parçalarının çok uzun ve zor olmasından yakınmışlardır. Öğrencilerin en az sevdiği etkinlik ise “arkadaşlarının yazılarını kontrol etme ve düzeltmeler yapma” etkinliğidir. Bunun sebebi de, öğrencilerin bu etkinliği doğru şekilde yapabilmeleri için yeterli derecede Türkçe bilgisine sahip olmadıklarını, yaptıkları düzeltmelerle birbirlerini yanlış yönlendirebileceklerini ve bu nedenle, bu tarz bir etkinliğin yalnızca öğretmen tarafından yapılması gerektiğini düşünmeleridir.

Öğretmenler Tarafından En Çok Tercih Edilen Etkinlikler

Bu araştırmanın bir diğer amacı, öğretmenlerin belirlenen 54 sınıf içi etkinliğini derslerdeki günlük uygulamalarına dâhil etme sıklığını ortaya koymaktır. Öğretmenlerin cevaplarından elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin derslerde, öğrencilerden farklı olarak, çoğunlukla iletişimsellik içermeyen, mekanik alıştırmalara odaklanan ve özellikle de yazma becerisini geliştirmeyi amaçlayan etkinlikleri daha çok tercih etmektedir. Yazma etkinliklerinden sonra ise en çok okuma etkinliklerine önem vermektedir. Öğretmenler yazma (Ort. = 4,10) ve okuma etkinliklerini (Ort. = 3,75) sınıfta daha sık şekilde öğrencilere yaptırdıklarını belirtmişlerdir. Dil bilgisi (Ort. = 3,62), kelime (Ort. = 3,52), diğer etkinlikler (Ort. = 3,36), konuşma (Ort. = 3,33) ve dinleme (Ort. = 3,25) etkinliklerini ise daha az sıklıkta kullanmaktadırlar. Tüm etkinliklere dair ortalamalar incelendiğinde, etkinlik türlerine ilişkin öğretmen tercihlerinde bir sıralama olsa da, ortalama değerler birbirine çok yakındır. Bir başka deyişle, beceriler (dil bilgisi, konuşma, dinleme vb.) kapsamında, etkinliklerin tercih edilme sıklıkları birbirine yakındır.

Araştırma kapsamında belirlenen 54 etkinliğe ilişkin öğretmenlerden alınan cevaplar sonucunda, öğretmenlerin en çok tercih ettiği 10 sınıf içi etkinliği tespit edilmiş ve aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 11: Öğretmenlerin En Sık Kullandığı 10 Etkinlik

Sıra	Etkinlik	Ort.	SS	Beceri
1	39. Yazma ödevi yapma (kompozisyon, özet, rapor vb.)	4,7000	,57124	Yazma
2	32. Okuma ve cevaplama alıştırmaları (boşlukları doldurma, eşleştirme, doğru ve yanlış vb.) yapma	4,6500	,58714	Okuma
3	5. Dil bilgisi alıştırmaları yapma (boşluk doldurma veya cümleleri tamamlama, diyaloglar, cümleleri sıralama, eşleştirme)	4,5500	,75915	Dil Bilgisi
4	28. Sınıf arkadaşlarının dinlemesi için sesli okuma yaptırma	4,5000	,60698	Okuma
5	40. E-posta, mektup, mesaj, kartpostal vb. yazma	4,4000	,75394	Yazma
6	54. Güncel konular hakkında sohbet etme	4,3500	,93330	Diğer
7	38. Bireysel olarak cümleler paragraflar, hikâyeler ve diyaloglar yazma	4,2500	1,16416	Yazma
8	41. Kendi yazılarını kontrol ettirme ve düzeltmeler (doğru yazım, dil bilgisi, imla ve noktalama vb.) yaptırma	4,1500	,93330	Yazma
9	26. Okuma metinlerini, hikâyeleri, paragrafları vb. sessizce okuma ve onlarla ilgili soruları yazılı veya sözlü olarak cevaplama	4,1500	1,30888	Okuma
10	15. Resimlere, çizgi filmlere, çizelgelere, okumalara vb. dayanan sorular sorma ve cevaplama	4,1000	,91191	Konuşma

Özellikle öğrencilerin yazma becerilerinin geliştirilmesine büyük önem verildiği ve bu kapsamda etkinliklerin yaptırıldığı tabloda görülmektedir. Bu durumun sebeplerinden biri, akademik bağlamda, düzenli ve akıcı yazı yazmanın oldukça önemli olmasından dolayı öğretmenlerin öğrencilerini akademik hayata hazırlama amacıyla daha akademik bir dil öğretmeye çalışmalarıdır. Ayrıca, öğretmenlere göre, öğrencilerin en çok zorluk yaşadıkları ve hata yaptıkları alan yazmadır ve bu becerinin gelişmesi için daha fazla dikkat, özen ve zaman gerekmektedir. Bu sebeple, yazma becerisiyle ilgili etkinlikler daha fazla tercih edilmektedir. Yazma etkinliklerinden sonra ise en çok okuma etkinliklerine önem verildiği görülmektedir. Öğrencilerin iletişim becerilerinin gelişmesine olanak sağlayan konuşma etkinlikleri ise, öğretmenler tarafından daha geri planda tutulmaktadır.

Öğretmenler Tarafından En Az Tercih Edilen Etkinlikler

54 sınıf içi etkinliği arasında öğretmenlerin en az tercih ettiği etkinlikler incelendiğinde ise dinleme ve konuşma etkinliklerinin diğer beceri türündeki etkinliklere nazaran daha düşük ortalama değere sahip oldukları tespit edilmiştir. Tablo 65'te öğretmenlerin sınıfta en az yaptıkları 10 etkinlik, ortalama değerlere göre en aza doğru listelenmiştir.

Tablo 12: Öğretmenlerin Sınıfta En Az Yaptığı 10 Etkinlik

Sıra	Etkinlik	Ort.	SS	Beceri
45	10. Ses kaydı dinleme ve sesleri, kelime vurgusunu, tonlamayı, telaffuzu vb. tespit etme	2,9000	1,51831	Dinleme
46	11. Ses kaydı dinleme ve olayları, kelimeleri, resimleri sıralama	2,8500	1,56525	Dinleme
47	52. Konuşmaları veya diyalogları ezberleme	2,7000	1,49032	Diğer
48	23. Sınıf arkadaşlarından topladığım bilgileri diğer sınıf arkadaşlarına veya sınıfa sunma/anlatma	2,7000	1,52523	Konuşma
49	51. Hareketli oyunlar oynama (yarışlar, sandalye kapmaca, vb.)	2,6000	1,50088	Diğer
50	2. Ders kitabında ya da internette(cep telefonu ile) dil bilgisi açıklamalarıyla ilgili araştırma yapma	2,6000	1,69830	Dil Bilgisi
51	34. Metnin ana fikrini anlamak için hızlı okuma yapma	2,5500	1,31689	Okuma
52	36. Metin okuma ve sonrasında metinle ilgili sınıf arkadaşlarına sormak için anlama soruları hazırlama	2,5000	1,46898	Okuma
53	46. Öğrenilen yeni kelimeleri defalarca yazma	2,3500	1,59852	Kelime
54	24. Ayağa kalkıp sınıfta dolaşma ve sorular sorarak sınıf arkadaşlarından bilgi toplama	2,0000	1,25656	Konuşma

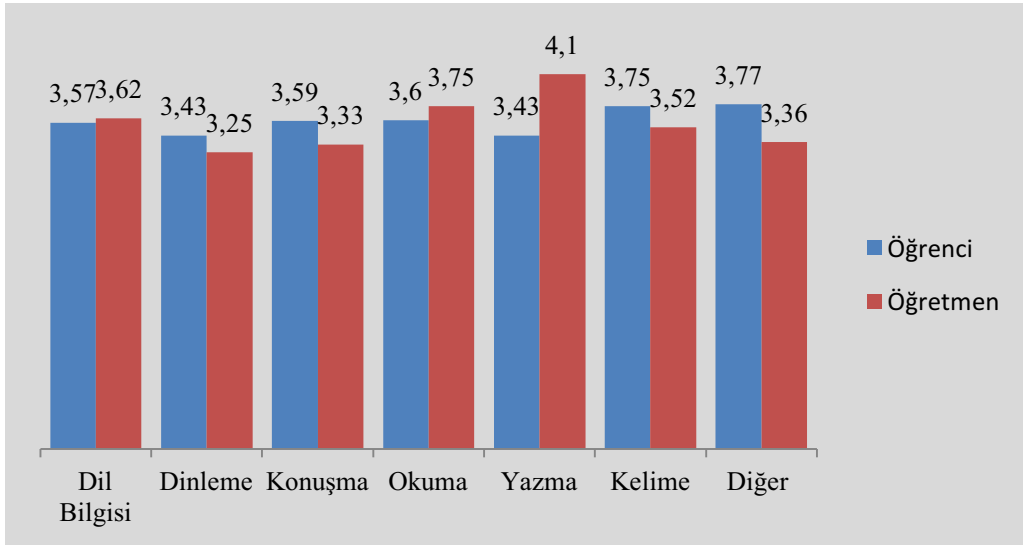
Öğretmenler sınıflarında en az, öğrencilerin sınıfta dolaşarak birbirlerine sorular sordukları ve bilgi topladıkları konuşma etkinliğini tercih etmektedirler. Etkinliğin uzunluğu, kontrol edilmesinin zorluğu ve gürültülü bir ortamın oluşması, öğretmenlerin bu ve buna benzer etkinlikleri derslerinde tercih etmemelerinde önemli etmenlerdir. Örneğin, ayağa kalkıp sınıfta dolanarak bilgi toplama ve bu bilgileri paylaşma, hareketli oyunlar oynama, bir metin okuma ve sonrasında sorular hazırlama gibi etkinliklerin yapılabilmesi için belirli bir süre gerekebileceği için özellikle ders programını yetiştirmeye çalışan öğretmenler tarafından çok sık yaptırılmayabilir. Öğrenilen yeni kelimeleri defalarca yazma çalışması da öğretmenler tarafından faydasız görüldüğü için tercih edilmemektedir.

Sınıf İçi Etkinliklerine Dair Öğrenci ve Öğretmen Tercihlerinin Karşılaştırılması

Öğrenciler ve öğretmenler tarafından en çok tercih edilen 10 etkinlik kıyaslandığında, iki etkinlikte (etkinlik 15 ve 54) eşleşme sağlanırken en az tercih edilen 10 etkinliğin 6'sında (etkinlik 10, 23, 24, 34, 36 ve 52) eşleşme bulunmaktadır. Bu bulgulardan hareketle, öğretmenlerin de öğrencileri gibi bazı etkinlikleri diğer etkinliklere göre daha az tercih ettikleri, öğrencilerinin sevmediği sınıf etkinlikleri konusunda sevdiğine oranla daha fazla farkındalığa sahip oldukları

ve bu etkinlikleri sınıfta yaptırmadıkları belirtilebilir. Öte yandan, en çok tercih edilen 10 etkinliğe dair iki taraf arasında önemli bir uyumsuzluk söz konusudur. Öğrenciler, çoğunlukla iletişim odaklı ve konuşma becerilerini geliştirecek etkinlikleri severken öğretmenler, iletişimsel olmayan yazma etkinliklerine daha çok yer vermektedirler. Öğretmenlerin aksine, öğrencilerin ilk 10 tercihinde yazma becerisine dair bir etkinlik bulunmamaktadır.

Ayrıca, ankette yer alan her bir etkinlik maddesi hem öğrenciler hem de öğretmenler için dil becerileri açısından da ele alınarak ortalama puanlar hesaplanmıştır. Sonuçlara göre, öğrenciler ve öğretmenler dil bilgisi, dinleme, konuşma, okuma, kelime etkinlikleri ve diğer etkinlikler alanlarında birbirine yakın ortalamalara sahiptir (bkz. Şekil 1). Yalnızca yazma becerisine yönelik etkinliklere ait ortalamalar arasında anlamlı sayılabilecek bir fark mevcuttur.

Şekil 1: Beceriler Açısından Öğrenci ve Öğretmen Tercihlerine Ait Ortalamalar

Bağımsız örnekler için t-testleri yapıldıktan sonra elde edilen değerlere göre, hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin dil bilgisi, dinleme, konuşma, okuma, kelime etkinlikleri ile diğer etkinliklere dair tercihleri arasında anlamlı bir fark mevcut değildir. Ancak yazma etkinliğine dair tercihlerin ortalamalarına bakıldığında arada anlamlı bir uyumsuzluk olduğunu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin ve öğretmenlerin 54 sınıf içi etkinliğine yönelik cevapları tek tek incelenip karşılaştırıldığında 17 etkinliğin tercihlerine ilişkin ortalama değerler arasında anlamlı farkların olduğu belirlenmiştir. Bu veriden hareketle, öğrenciler ile öğretmenlerin tercihleri arasında %34 oranında uyumsuzluk bulunurken %66 oranında da uyum olduğu söylenebilir. Özellikle, iki grup arasında ilk sıralarda tercih edilen etkinlikler noktasında uyumsuzluklar bulunmaktadır. Ancak, bu uyumsuzluklara rağmen, genel anlamda öğretmenlerin, öğrencilerinin tercih ettiği etkinlikleri derslerde yaptırmaya çalıştıkları anlaşılmaktadır.

Sonuç

Sonuç olarak, çeşitli sınıf içi etkinliklerinin derslerde kullanılmasında öğrencilerin ve öğretmenlerin tercihlerinin farklı olabileceği ve öğrencilerin akademik bağlamdan çok, günlük ya da kişisel iletişim bağlamına yoğunlaşan ve iletişimsel becerilerini geliştirmeleri konusunda katkı sağlayacak etkinliklere odaklandıkları söylenebilir. Ancak öğrenciler, sınıf içinde yaptıkları etkinliklerin dil öğrenme becerilerini geliştirmelerine ne ölçüde faydalı olabileceğinin farkında olmayabilmektedir (Deniz, 2015). Bu durumda, eğer bir etkinliğe başlamadan önce o etkinliğin ne tür kazanımlar sağladığı öğretmenler tarafından öğrencilere açıklanırsa öğrenciler, etkinliklerin

amaçları ve kazanımlarıyla ilgili daha çok farkındalığa sahip olurlar. Bu sayede, dil öğrenme sürecinde daha başarılı ve kalıcı bir öğrenme meydana gelebilir.

Öğretmenler, derslerde kullanmak için çeşitli etkinlikler hazırlarken yalnızca sezgilerine güvenerek hareket etmemelidir. Cray ve Currie'nin (1996) önerdiği gibi, dil öğrenimi ve öğretimi sürecinde öğretmenler, öğrencileri adına değil öğrencileriyle beraber planlamalar yaparak yabancı dil öğrenimi ve öğretimi sürecini daha verimli hâle getirebilirler. Bu durum, her iki tarafın da motivasyonunu artıracaktır.

Ayrıca, yabancı dil öğretiminin ve öğreniminin verimli şekilde gerçekleştirilebilmesi için tüm becerilerin bu sürece dâhil edilmesi gerekmektedir. Harmer'e (2007) göre, üretken beceriler (yazma ve konuşma) ve algılayıcı beceriler (okuma ve dinleme) birbirinden ayrılamaz bir yapıya sahiptir, çünkü bir beceri diğer beceriyi farklı şekillerde desteklemektedir. Brown (2000) ise bu konuda, tüm becerilerin birleştirilmesi noktasında elde edilen başarının, daha etkili konuşma, dinleme, okuma ve yazma konusunda öğrencilerin motivasyonunun artmasına katkı sağladığını belirtmektedir (s. 218).

Sınıf etkinliklerinin hazırlanması sürecinde dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli nokta, öğrencilerin sevdiği şeylerin her zaman gerçekte ihtiyaç duydukları şeyler olmadığıdır (Felder, 1995). Bu nedenle, böyle durumlarda öğretmenler, öğrencilerin yapmayı sevmediği ancak onlar için çok faydalı olduğu bilinen etkinlikleri, birtakım değişiklikler yaparak öğrencilerin sevecekleri bir hale getirebilirler.

Öneriler

Etkinliklerin sağladığı çeşitli kazanımlar konusunda öğrencilere açıklamalarda bulunulduğu takdirde öğrencilerin bu husustaki farkındalığı artırılabilir.

Öğretmenler, farklı becerilere hitap eden sınıf içi etkinliklerini kullanmada dengeli bir yaklaşım oluşturmalıdır. Bu sayede, birbirinden farklı öğrenim özelliklerine sahip olan öğrencilere ulaşma ihtimali artar ve etkinlikler çeşitlendirilerek birçok kazanım sağlanabilir.

Bu araştırmada, farklı ülkelerden gelen öğrencilerin sınıf içi etkinliklerine dair tercihleri arasındaki benzerlik ve farklılıklara odaklanılmamıştır. Bu yüzden, çeşitli ülkelerden daha çok katılımcıya ulaşılarak bu konuda detaylı bir çalışma yapılabilir.

Ayrıca, gelecekte yapılacak çalışmalarda etkinlik tercihleri konusunda öğrencilerin dil seviyelerinin etkili olup olmadığı ve farklı dil seviyelerine sahip öğrencilerin tercihleri arasında bir benzerlik olup olmadığı gibi konular kapsamlı şekilde araştırılabilir.

Kaynakça

- Avrupa Konseyi. (2013). *Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi: Öğrenim, öğretim ve değerlendirme*.
- Brown, H. D. (2001). *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy* (2nd edition). Englewood Cliffs, New Jersey: Addison Wesley Longman.
- Cray, E. & Currie, P. (1996). Linking adult learners with the education of L2 teachers. *TESOL Quarterly*, 30 (1), 113-130. <https://doi.org/10.2307/3587609>
- Deniz, K. (2015). Türkçe öğretmen adaylarının etkili iletişim dersine yönelik beklentileri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(2), 63-80. <https://doi.org/10.16916/aded.55185>
- Eslami-Rasekh, Z., & Valizadeh, K. (2004). Classroom activities viewed from different perspectives: Learners' voice vs. teachers' voice. *TESL-EJ*, 8(3), 1-13.

-
- Felder, R. M. (1995). Learning and teaching styles in foreign and second language education. *Foreign Language Annals*, 28(1), 21-31. <https://doi.org/10.1111/j.1944-9720.1995.tb00767.x>
- Güneş, F. (2012). Testlerden etkinliklere Türkçe öğretimi. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 1(1), 31-42.
- Hanh, P. T. (2005). Learners' and teachers' preferences for classroom activities. *Essex Graduate Student Papers in Language and Linguistics*, 7(1), 159-179.
- Harmer, J. (2007). *The practice of English language teaching* (4th ed.). England: Pearson.
- Nunan, D. (1999). *Second language teaching and learning*. Boston, MA: Heinle and Heinle.
- Peacock, M. (1998). Exploring the gap between teachers' and learners' beliefs about 'useful' activities for EFL. *International Journal of Applied Linguistics*, 8(2), 233-250. <https://doi.org/10.1111/j.1473-4192.1998.tb00131.x>
- Samperio, N. (2017). Discovering students' preference for classroom activities and teachers' activity use. *Colomb. Appl. Linguist. J.*, 19(1), 51-66. <https://doi.org/10.14483/calj.v19n1.9292>
- Tarcan, A. (2004). *Yabancı dil öğretim teknikleri*, Ankara: Nobel Yayın.
- Türk Dil Kurumu. (2019). *Türk dil kurumu sözlükleri*. Erişim adresi: <http://sozluk.gov.tr/>